

UN ARGUMENTARI DE L'OKUPACIÓ

Arnau M.V
Barcelona 2003

Ens han dit que...

Les lleis estan per ser respectades! És el deure cívic dels ciutadans...

Les lleis no són neutres ni eternes, les han fet uns polítics concrets en una època concreta, i moltes d'elles són funcionals als interessos de les elits. Ser un bon membre de la societat també es podria entendre com ser responsable, capaç de reflexionar, de posar en dubte allò establert, de buscar solucions reals als problemes. La desobediència a les lleis no és senzillament una acció interessada i arbitrària, es una eina de lluita social. La història està plena d'episodis de revolta. A través la desobediència civil s'han aconseguit, per exemple, els drets laborals que tenen avui... els policies. Com que el sistema no pot ni podrà mai legislar en contra de si mateix, prioritzem la legitimitat del que fem a la il·legalitat que a vegades comporta.

Però el dret a la propietat privada està inscrit en la Declaració dels Drets Humans!

S'exigeix el mateix respecte a d'altres Drets Humans molt més fonamentals? La propietat privada està distribuïda d'una manera justa en aquest món? Els Drets Socials de la gent enfront els propietaris també estan inscrits a la declaració dels Drets Humans...

En qualsevol cas, hi ha una diferència objectiva entre un dret i un abús. Deixar en l'abandó espais buits mentre la gent en té necessitat, és per nosaltres un abús de propietat. Només a Barcelona, hi ha 70.000 cases buides. Quantes són de petits propietaris que pensen utilitzar-les en breu i que tenen en ella tot el seu patrimoni? Quantes estan abandonades per famílies amb patrimoni de sobres o estan destinades a l'especulació, a engreixar les llistes de les immobiliàries i a exprimir-ne fins l'últim euro?

A mi no m'agradaria que okupessin la meva segona residència!

Mai okupem cases equipades de les que se'n fa un us intermitent. Nosaltres okupem espais que ningú utilitza des de fa temps. De totes maneres, que passa amb les segones residències? Fins quan podran els nostres ecosistemes aguantar l'avanç de les empreses constructores que estan destruint costes i valls amb projectes d'alt standing? Sabies que a l'estat es construeixen cada any 600.000 cases tot i que la població no ha augmentat des de fa més d'una dècada?

Vosaltres entreu a les cases i després les tanqueu. Us comporteu com propietaris!

Nosaltres reivindiquem el principi de la propietat d'ús, com els pagesos sense terra del Brasil. Qui ocupa un espai ha de tenir un mínim de llibertat i d'estabilitat en relació a aquest espai. La casa d'un és el lloc on habita. Però els okupes no estan tancats a pany i clau com les cases *normals*. Per començar, molts d'ells són centres socials en els que desenvolupem

una activitat popular a portes obertes. Si fora de les activitats la porta no està oberta de bat a bat, és per salvaguardar la intimitat necessària per habitar un espai en permanència. Tampoc hem d'oblidar que se'ns classifica legalment com a 'delinqüents, i això implica unes mínimes mesures de seguretat.

D'altra banda, si creiem en construir un espai obert a gent que no tingui exactament les mateixes idees que nosaltres, però sí que demanem una implicació real. No volem obrir un bar o un mirador, volem que la gent s'impliqui en la mesura de les seves possibilitats. No tenim la capacitat, les competències, la força o el convenciment per exercir d'assistents socials. Volem inspirar a gent per que totes siguem lliures i autònomes, no per reproduir els esquemes jeràrquics als que ens han acostumat.

Tots hem fet aquestes coses als vint anys. Ja ho veureu, després tot canvia...

Es a dir, que també entrarem en una roda de la que no sabrem com sortir? Que haurem d'aprendre a ser cínic? No serà que l'etiqueta de 'joves okupes' no és més que un pretext per no escoltar el que diem i proposem? D'altra banda, no totes som joves. Hi ha força gent de més de quaranta anys i d'altres encara més grans; així com col·lectius que han marxat al camp per desenvolupar allà formes de vida alternatives i intergeneracionals.

Els okupes sou de classe mitja. Vosaltres okupeu per que voleu, no per necessitat. És una diversió!

El fet de que una acció doni plaer no n'invalida el sentit ni l'interès. No volem pa, volem les roses també. I no creiem en el 'patiment' com a mesura de la validesa d'una acció. Però d'aquí a parlar exclusivament de plaer hi ha un bon tros. Okupar no és cap frivolitat. Ens exposem a la justícia, a la inestabilitat, al fred i les incomoditats, als desallotjaments. Es tracta d'un compromís 24 hores al dia que implica molt treball i certa dosi d'ansietat.

Classe mitja? Alguns sí, d'altres no. De totes maneres, hagués estat millor conformar-se amb una vida que no volem? Seguir el camí traçat i esdevenir pares i mares de família exemplars? Ningú escull on néixer. Creiem que les persones han de ser jutjades per les nostres accions, no pels seus orígens. És tan important que les classes populars recuperin el que han creat amb les seves pròpies mans -immigrants inclosos- com que les classes mitges i altes deixin d'actuar com a consumidores compulsives que es mengen la part més gran del pastís.

Vosaltres okupeu perquè esteu avorrits. Si voleu ser útils aneu al tercer món, que allà sí que estan malament.

Per començar, l'avorriment i la falta de connexió amb l'origen del que mengem o vestim també és una forma d'alienació i d'injustícia. D'altra banda, l'especulació i la dificultat d'accés a l'habitatge és un problema molt greu de les nostres ciutats i com a tal, s'ha de lluitar per resoldre'l. De forma creixent, tenir estudis universitaris o un cert suport familiar no garanteix en cap cas el accedir a una feina ben remunerada o no caure en mans de la violència immobiliària.

En quant al “tercer món”, no creiem en el fet d’anar a aquests països a arreglar-los la vida. Ells saben tant o més que nosaltres sobre com resoldre els problemes. El sistema que destrossa l’Amazones al Brasil és el mateix que ha generat 40 milions de pobres a Europa. Les lluites són diferents, però l’arrel del problema és la mateixa. Un dels problemes principals del “tercer món” és el tren de vida de les societats industrials, del que se’n deriven polítiques depredadores i neocolonials. La nostra manera de solidaritzar-nos amb aquests països és criticant aquest sistema i exercint alternatives al model de vida que promou.

Feu, feu, però mentrestant perdeu un temps preciós per estudiar i preparar-vos pel futur. Que fareu quan tingueu una família per alimentar?

Des de que som petits se’ns inculca la por al futur ;conteniu les vostres passions, no sortiu del camí marcat o més endavant ho pagareu! Se’ns demana que tinguem por per anticipat, que planifiquem segons les necessitats de seguretat que suposadament tindrem amb els anys. Mentrestant, hem d’oblidar les necessitats de llibertat i intensitat que tenim ara i aquí. La por és el principal argument del sistema...

Tenir fills no significa necessàriament tenir una torre a la costa, dos cotxes i un gos. Molta gent educa als seus fills en indrets alternatius. A més a més, okupant aprenem una mica de tot. Emmagatzemem coneixements pel futur, però sense crispar-nos al projectar-nos, sense planejar-ho, fent sobretot el que ara ens sembla més important.

Tot el treball que dueu a terme es perdrà quan us desallotgin. Malgasteu les vostres forces!

És cert que aquesta és una part difícil d’assumir de l’okupació. Però és un preu a pagar per altres coses que aconseguim. A més a més, no es tracta només d’un problema, també és una virtut, quelcom que ens dinamitza. Cert nomadisme ens educa contra l’obsessió per la seguretat i l’estabilitat. De totes maneres, hi ha moltes coses que sobreviuen a les quatre parets: l’experiència adquirida, l’aprenentatge de la vida en comunitat, l’ajuda mútua, les xarxes de contactes o la memòria de la resistència.

La okupació es un món tancat, un gueto.

En alguns sentits és cert. Però no és només un problema nostre, també té que veure amb com estan organitzades les nostres ciutats. L’assalariat que passa gairebé tot el dia a la feina, dins d’un cotxe, amb la família o davant del televisor, no està menys limitat a un ‘món tancat’ que nosaltres. I la seva vida és sovint més solitària que la que ens procura la vida en comunitat. Des de que okupem hem hagut de desenvolupar interessants contactes amb veïns, curiosos, advocats, estudiants, investigadors viatgers, periodistes, activistes, artistes... El centre social es un focus de relacions humanes.

Necessiteu un espai? Doncs per que no ho demaneu a l’Administració o busqueu un sponsor? Perquè no negocieu un acord raonable amb el propietari?

No busquem només un espai. Busquem un espai alliberat on prendre el control sobre les nostres vides, on poder prioritzar els nostres propis criteris, funcionant sense ‘experts’ ni ‘animadors socials’, on aprendre per nosaltres mateixes, on ser lliures respectant la llibertat dels altres. L’Administració necessita sovint exercir un control social ‘des de dalt’, però nosaltres sabem que la gent sap organitzar-se ‘des de baix’, limitant el nivell de burocratització dels projectes. El Mercat busca el benefici, però quin negoci som nosaltres? No som mercaderies. No compartim la lògica individualista, nosaltres creiem en col·lectivitzar els recursos. Si no poden existir espais com aquests fora de l’estat paternalista o del mercat depredador, podem realment parlar de democràcia?

Qualsevol diàleg amb els propietaris implica que aquests respectin que nosaltres entenem l’espai públic com un espai autogestionat pels habitants de l’espai en qüestió i del territori en el que es troba –com ara els veïns. Inclús si no ho fem sempre prou bé ni tenim sempre tota la raó, creiem que la societat necessita aquests ‘laboratoris’ fora de la lògica dominant per començar a imaginar i viure alternatives constructives al col·lapse social i ecològic que ja estem vivint.

Poseu-vos a treballar, paràsits! Critiqueu el sistema capitalista però es precisament gràcies a ell que hi ha un excedent de productes i bens inutilitzats. I són precisament aquests els que vosaltres okupeu o reutilitzeu... quina cara!

‘Parasitar’ bens inutilitzats també és productiu, ho han fet els drapaires tota la vida. I és una manera de redistribuir la riquesa. El planeta està immers en una carrera productivista embogida i la sobreproducció n’és una de les conseqüències més absurdes, especialment en temps d’esgotament de les matèries primes i quan milions de persones segueixen sense tenir accés a un nivell de vida digne. No volem sumar-nos a la producció de bens innecessaris! Sobren guardes de seguretat i falten pagesos, hi ha masses cotxes i falta temps. Nosaltres només utilitzem coses abandonades i per tant no afectem la vida de ningú ni prenem el pa de qui el necessita. No vivim a costa de ningú, els que viuen a costa dels treballadors són els banquers, els corredor de borsa, els patrons o els militars. La nostra societat valora per sobre de tot la producció material. Nosaltres produïm altres coses: les activitats obertes dels centres socials, la reflexió, l’acció política, l’art, els lligams socials, els productes artesanals o les verdures, el coneixement d’altres realitats... En aquests terrenys som molt actius i productius.

I en qualsevol cas, ens agradi o no, pràcticament tots nosaltres som treballadors assalariats, encara que intentem reduir al màxim possible el temps dedicat a aquest treballs precaris i temporals.

Esteu a la contra de tot!

No, estem en contra de qualsevol forma de dominació.

Es molt fàcil no respectar res!

No respectar l'ordre establert no és sinònim de no respectar res. De fet, si viure com vivim és tan fàcil, encoratgem a tots els nostres crítics a okupar. Hi trobaran de ben segur moltes satisfaccions, però també perdran ràpidament alguns perjudicis.

¿Quan deixarem de confondre l'interès de la 'societat' amb l'interès de les elits?

Està bé això que dieu, però es correspon realment a la realitat?

Les nostres idees son allò cap a el que tendim, els nostres objectius. No els hem aconseguit del tot, però avancem. Experimentem, que ja és molt. No volem crear una copia exacta i pura de les nostres teories, la nostra alternativa és el canvi constant.